

Lastenboek Codiplan^{PLUS} Varkens

1. Toepassingsgebied en werkwijze

Voorliggend lastenboek is van toepassing voor varkenshouders en is uitsluitend samen met de Sectorgids Autocontrole G-040 Module C voor de primaire dierlijke productie te gebruiken. Codiplan^{PLUS} Varken is toepasbaar op varkensbedrijven die hun dieren naar de Duitse QS-markt (Qualität und Sicherheit) wensen te commercialiseren. Voor zeugenbedrijven die biggen leveren aan Certus-mestbedrijven wordt Codiplan^{PLUS} door Certus als voorwaarde gesteld.

Codiplan^{PLUS} Varken werd opgericht door Codiplan vzw en kadert in de overeenkomst tot uitwisselbaarheid met de Duitse Standaard QS, waarin dieren onder beide kwaliteitsstandaarden geleverd kunnen worden zonder bijkomende controle.

Codiplan^{PLUS} omvat het algemeen gedeelte en het specifieke gedeelte voor varkens van de sectorgids G-040, plus een aantal bijkomende vereisten die onder punt 6 beschreven zijn. Deze bijkomende vereisten omvatten zowel wettelijke (milieu)bepalingen die niet in de sectorgids opgenomen zijn, als bovenwettelijke vereisten die voor de QS-markt van belang zijn.

Het is de bedoeling dat de bijkomende checklist van Codiplan^{PLUS} Varken tijdens de audit van de G-040 mee gecontroleerd wordt. Zie ook de certificeringsregeling onder punt 5.

2. Aanmelding en vergoeding

De varkenshouder tekent een overeenkomst met de OCI voor de uitvoering van de audits volgens Codiplan^{PLUS} Varken. Hierin moeten minstens de voorwaarden opgenomen zijn zoals gesteld in de bijlage 1.

De Raad van Bestuur van Codiplan kan een vergoeding opleggen aan de deelnemers voor het gebruiksrecht van het lastenboek Codiplan^{PLUS} Varken. Indien beslist wordt een vergoeding voor het gebruiksrecht op te leggen, zal dit bedrag jaarlijks vastgelegd en gecommuniceerd worden via de landbouwpers en de Codiplanwebsite.

Desgevallend betaalt de varkenshouder deze vergoeding aan de OCI. De OCI ontvangt na ingave van de certificatiegegevens in de Centrale Databank, een factuur ter doorstorting van deze vergoeding aan Codiplan.

3. Voorschriften aan de OCI's

De OCI moet erkend zijn door het FAVV voor het uitvoeren van de audits volgens de sectorgids G-040 module C, varkens.

De OCI moet de overeenkomst met Codiplan betreffende de Sectorgids getekend hebben.

Bijkomend moet een overeenkomst afgesloten worden tussen de OCI en Codiplan, volgens het model in bijlage 2, waarin de bijkomende voorwaarden voor de auditering en certificering volgens Codiplan^{PLUS} Varken zijn opgenomen.

3.1. Auditoren

De (kandidaat) auditoren nemen regelmatig aan de door Codiplan georganiseerde opleidingen en overlegvergaderingen deel en dienen indien ze nog niet aantoonbaar bevoegd zijn voor de module "varkens" van de sectorgids G-040 desgevallend een examen af te leggen voor Codiplan^{PLUS} Varken.

De lijst van toegelaten OCI's en auditoren wordt op de website van Codiplan geplaatst.

De auditoren voldoen aan de volgende vereisten:

- De Sectorgids Autocontrole voor de Dierlijke Productie gedeelte varkens kennen en beheersen;
- De bijkomende vereisten voor Codiplan^{PLUS} Varken kennen en beheersen;
- Uitvoering van jaarlijks minimum 10 relevante audits in de varkenssector (niet noodzakelijk Codiplan^{PLUS}).

4. Databank

De OCI verifieert in alle gevallen of de varkenshouder reeds gekend is in de Codiplan databank, en al dan niet een actieve registratie heeft voor het Codiplan^{PLUS} Varken lastenboek, alvorens een contract af te sluiten en een audit uit te voeren.

Zodra een contract tussen de OCI en de varkenshouder afgesloten is, wordt dit zonder verwijl, en in alle gevallen vóór het uitvoeren van de audit, via een registratie voor dit lastenboek in de Codiplan databank ingebracht.

De identificatie en de certificatie van de varkenshouders gebeurt obv het beslagnummer, dat verplicht moet ingegeven worden in de Codiplandatabank. Een varkensbeslagnummer is uniek en mag en kan slechts eenmaal in de Codiplandatabank ingegeven worden. Er kan immers slechts één Codiplan^{PLUS} Varken certificaat per varkensbeslagnummer uitgereikt worden.

In functie van de antibioticaregistratie (zie verder onder 6.13), dient ook de sanitair verantwoordelijke en zijn e-mailadres in de databank ingegeven te worden.

De verantwoordelijke OCI brengt zo snel mogelijk, en uiterlijk 1 werkdag na de certificatiebeslissing, de certificatiegegevens in de Codiplan databank in.

De Codiplan^{PLUS} gecertificeerde varkenshouders worden via een interface ook opgenomen in de databank van QS.

5. Certificeringsregeling

Hier geldt grotendeels de certificeringsregeling van de Sectorgids G-040, omdat geen Codiplan^{PLUS}-certificatie mogelijk is zonder een G-040 certificaat of attest.

Grootste uitzondering op deze certificeringsregeling betreft het principe van de "spotaudits". Zie verder onder punt 5.5.

Codiplan vzw zal er op toezien dat de voorwaarden uit het Codiplan^{PLUS} Varken lastenboek, inclusief de overeenkomsten zoals opgenomen in de bijlagen 1 en 2, strikt worden nageleefd.

5.1. Certificatie en attestatie

Indien de varkenshouder aan de nodige voorwaarden voldoet, ontvangt hij twee documenten: één certificaat (alle activiteiten afgedekt) of attest (enkel de varkensactiviteiten afgedekt) voor de G-040 en één certificaat voor Codiplan^{PLUS} Varken.

Wenst een bedrijf alle activiteiten die op het bedrijf uitgevoerd worden en die opgenomen zijn in het toepassingsgebied van de Sectorgids G-040 af te dekken, dan krijgt hij een certificaat voor de Sectorgids G-040. Indien een bedrijf ervoor kiest enkel aan de algemene en specifieke G-040 voorwaarden voor varkens te voldoen, is enkel een attestatie mogelijk.

Voor Codiplan^{PLUS} Varken worden certificaten uitgereikt. Dit certificaat is 3 jaar geldig, tenzij de Codiplan^{PLUS} Varken audit uitgevoerd wordt op een bedrijf dat reeds een G-040 certificaat of attest heeft. In dat geval kan de looptijd eenmalig korter of langer zijn dan 3 jaar, aangezien de einddatum van het Codiplan^{PLUS} Varken-certificaat steeds dezelfde is als die van het G-040 module C certificaat of attest.

5.2. Beoordeling

De beoordelingsmogelijkheden voor de verschillende vereisten zijn de volgende:

- + : voldoet
- +* : voldoet met opmerking
- C : Aanbeveling
- B : Minor non-conformiteit – plan van aanpak vereist
- A : Major non-conformiteit – aantoonbaar te verhelpen
- X : niet van toepassing

5.3. Initiële audits

De regel is dat de Codiplan^{PLUS} Varken audit steeds tegelijkertijd uitgevoerd wordt met de audit voor de sectorgids G-040 Module C. Hierbij moeten dus steeds beide checklijsten ingevuld worden.

Enkel bij een eerste Codiplan^{PLUS}-audit op een bedrijf dat reeds over een geldig G-040 certificaat of attest beschikt, is het mogelijk de Codiplan^{PLUS}-audit apart uit te voeren, waarbij enkel de Codiplan^{PLUS} checklijst ingevuld wordt. Voorwaarde hierbij is dat de OCI die de Codiplan^{PLUS}-audit uitvoert, dezelfde is als diegene die het G-040 attest of certificaat heeft uitgereikt.

5.4. Verlengingsaudits

Het principe is hetzelfde als bij de verlengingsaudits volgens de sectorgids G-040. Binnen een periode van 9 maanden vóór de vervaldatum van het Codiplan^{PLUS} certificaat moet de verlengingsaudit plaatsvinden.

5.5. Spotaudits

Het principe van de spotaudits, bepaalt dat jaarlijks bij **20% van het totaal aantal gecertificeerden**, een spotaudit dient uitgevoerd te worden. Dit is een beperkte audit, waarbij de daartoe ontworpen spotaudit checklijst (bijlage 4) dient gebruikt te worden. Deze spotaudit checklijst neemt naast de bovenwettelijke Codiplan^{PLUS} Varken eisen, ook enkele bepalingen uit de sectorgids over. De Codiplan^{PLUS} Varken eisen zijn aangeduid met een cijfer, terwijl de sectorgids bepalingen dezelfde code hebben als in de sectorgids.

De kostprijs van deze spotaudit dient door de OCI gesolidariseerd te worden over de verschillende deelnemers aan het Codiplan^{PLUS} Varken lastenboek die zich contractueel aan de betrokken OCI verbonden hebben. De OCI dienen deze kostprijs te verrekenen in de kostprijs van de audits van de betrokken deelnemers. De varkenshouders mogen dus nooit gefactureerd worden voor een spotaudit.

6. Bijkomende bepalingen

Hieronder worden de voornamelijk bovenwettelijke vereisten behandeld, die volledig (checklijst Codiplan^{PLUS}; bijlage 3), of deels (checklijst Codiplan^{PLUS} Spotaudit; bijlage 4) opgenomen zijn in de bijkomende checklijsten.

6.1. Zelfcontrole

De landbouwer voert minstens één keer per jaar, aan de hand van checklijst G-040 (algemeen gedeelte en gedeelte varkens) en de checklijst Codiplan^{PLUS} (bijlage 3) zelf een controle uit op zijn beslag. De jaarlijks ingevulde en ondertekende checklijsten moeten aan de auditor voorgelegd worden bij de bedrijfscontrole.

6.2. Mestuitscheidingsbalans en mestopslag

De varkenshouder respecteert de regelgeving betreffende de nutriënten. In Vlaanderen betekent dit dat de mestbankaangifte volgens de geldende voorschriften wordt uitgevoerd. In Wallonië eerbiedigt het bedrijf de modaliteiten van het besluit van de Waalse Regering van 15/2/2007.

6.3. Herkomst biggen

Er mogen uitsluitend biggen met herkomst van Codiplan^{PLUS} of gelijkwaardig gecertificeerde bedrijven aangekocht worden. Als gelijkwaardig zijn de volgende systemen te beschouwen: Certus, QS, IKB, IKB 2004+, QSG. Het bewijs hiervan moet op het bedrijf aanwezig zijn.

6.4. Voedermiddelen

Alle aangekochte diervoeders¹ en voedermiddelen² (exclusief diegene onder punt 6.7 vermeld), zijn afkomstig van FCA (vroegere GMP) gecertificeerde bedrijven of bedrijven die gecertificeerd zijn voor een gelijkwaardig, door Ovocom aanvaard systeem.

¹ Diervoeder: producten van plantaardige of dierlijke oorsprong in natuurlijke staat, vers of verduurzaamd, en de afgeleide producten van de industriële verwerking ervan, alsmede organische of anorganische stoffen, al dan niet

6.5. Zelfmengers

In geval van mengen van toevoegingsmiddelen of voormengsels van toevoegingsmiddelen, gebeurt dit volgens de geldende voorschriften in artikel 5 en 6 van de verordening (EC) 1831/2003 (toepassing van HACCP).

Zelfmengers die gebruik maken van additieven, toevoegingsmiddelen of voormengsels moeten beschikken over een toelating van het FAVV voor de "vervaardiging van mengvoeders voor de exclusieve behoeften van het landbouwbedrijf".

6.6. Mobiele menginstallaties

In geval van samenwerking met een externe mobiele menginstallatie, moet deze FCA (vroegere GMP) gecertificeerd zijn.

6.7. Gebruikte diervoedermiddelen

De varkenshouders die diervoeder produceren voor bedrijfseigen gebruik, gebruiken uitsluitend gecertificeerde producten:

- Alle gebruikte zelf geteelde of bij collega landbouwers aangekochte voedermiddelen voor het diervoeder zijn afkomstig van voor de Vegaplan Standaard (het vroegere IKKB) gecertificeerde bedrijven of bedrijven die gecertificeerd zijn voor de sectorgids module A en/of B, of een gelijkwaardig, door Codiplan aanvaard systeem.

6.8. Bedrijfsbegeleidende dierenarts

De varkenshouder is verplicht een dierenarts aan te duiden voor de diergeneeskundige bedrijfsbegeleiding, volgens de bepalingen zoals gedefinieerd in de Sectorgids G-040.

6.9. Voedselketeninformatie

Voor elk varken of elk lot varkens dat naar het slachthuis wordt gestuurd, dient elke varkenshouder de zogenaamde informatie over de voedselketen (VKI) aan de slachthuisexploitant te bezorgen. De nodige gegevens dient de veehouder bij te houden in zijn bedrijfsregisters. (Zie ook punt P3 van de G-040 Module C, hoofdstuk "Varkens").

6.10. Biggencastratie

gemengd, met of zonder toevoegingsmiddelen, en bestemd voor vervoeding. (cfr Richtlijn 2002/32/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 mei 2002 inzake ongewenste stoffen in diervoeding)

² Voedermiddelen: de verschillende producten van plantaardige of dierlijke oorsprong in natuurlijke staat, vers of verduurzaamd, en de afgeleide producten van de industriële verwerking ervan, alsmede organische of anorganische stoffen, met of zonder toevoegingsmiddelen, en bestemd voor vervoeding, hetzij als zodanig, hetzij na verwerking, voor de bereiding van mengvoeders of als drager bij voormengsels (cf. Richtlijn 2002/32/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 mei 2002 inzake ongewenste stoffen in diervoeding)

Bij de chirurgische castratie van biggen moet een geschikte pijnstillers gebruikt worden. Dit betekent dat de pijnstillers de juiste indicatie moet aangeven, i.c. verlichting van post-operatieve pijn bij biggencastratie.

De afgeleverde pijnstillers moeten in de juiste dosering gebruikt worden en er moet een geldig toediening- en verschaffingdocument aanwezig zijn. De bepalingen rond diergeneesmiddelen van punt 1.3.2 tem 1.3.4 van de sectorgids G-040 Module C zijn van toepassing.

6.11. Automatische of mechanische apparatuur

Alle automatische of mechanische apparatuur die noodzakelijk is voor de gezondheid en het welzijn van de dieren moet ten minste eenmaal per dag worden gecontroleerd. Defecten moeten onmiddellijk worden hersteld; indien dat niet mogelijk is, moeten de nodige maatregelen worden getroffen om de gezondheid en het welzijn van de dieren veilig te stellen.

Indien gezondheid en welzijn van de dieren afhankelijk zijn van een kunstmatig ventilatiesysteem, moet dat voorzien zijn van een passend noodstelsel waarmee voldoende verse lucht kan worden aangevoerd om de gezondheid en het welzijn van de dieren te waarborgen als het hoofdsysteem uitvalt, en er moet een alarmsysteem zijn dat in dat geval in werking treedt. Het alarmsysteem moet regelmatig worden getest. (Zie ook punt W3 van de G-040 Module C, hoofdstuk "Algemene Voorwaarden").

Zie ook KB 01.03.2000 inzake de bescherming van voor landbouwdoeleinden gehouden dieren.

6.12 Transport van levende dieren

Het professioneel transport van levende dieren naar Codiplan^{PLUS} Varken gecertificeerde varkensbedrijven dient te gebeuren door QS of gelijkwaardig gecertificeerde transporteurs. Gebeurt het transport door de varkenshouder zelf, dan volstaat zijn G-040 module C certificaat.

Het professioneel transport van varkens naar QS gecertificeerde slachthuizen dient eveneens te gebeuren door QS of gelijkwaardig gecertificeerde transporteurs. Varkens afkomstig van Codiplan^{PLUS} gecertificeerde bedrijven, getransporteerd naar een QS erkend slachthuis via een niet QS of gelijkwaardig gecertificeerde transporteur, worden sinds 1.01.2016 niet langer als QS waardig beschouwd.

6.13 Registratie van antibacteriële middelen

Alle antibacteriële middelen en met antibiotica gemediceerde voeders moeten door de verschaffer (dierenarts, apotheker) geregistreerd worden in een officiële antibioticadatabank, namelijk "[Sanitel-Med](#)"³ (beheerd door de overheid), of het zogenaamde "[AB Register](#)"⁴ (beheerd door de vzw Bel-pork). De eindverantwoordelijkheid dat deze registratie daadwerkelijk gebeurt ligt evenwel bij de varkenshouder.

De registraties die in AB Register gebeuren, zullen worden doorgesluisd naar Sanitel-Med.

³ Meer info over Sanitel-Med is via volgende link terug te vinden: <http://www.fagg.be/nl/SANITEL-MED>

⁴ Meer info over AB Register is via volgende link terug te vinden: <http://www.abregister.be/>

Er moet nagegaan worden of de afgeleverde antibacteriële middelen en gemedicineerde voeders systematisch geregistreerd worden in deze databank.

Indien ervoor geopteerd wordt met AB Register te werken, moet alvorens een toetredingsaudit kan uitgevoerd worden, via de OCI een paswoord aangevraagd worden, dat rechtstreeks per e-mail aan de sanitair verantwoordelijke varkenshouder wordt bezorgd. Tijdens de toetredingsaudit wordt nagegaan of de varkenshouder zich minstens reeds heeft geregistreerd op het AB-register en zijn gegevens heeft geverifieerd.

Wanneer de varkenshouder – in overleg met zijn dierenarts – ervoor opteert rechtstreeks via Sanitel-Med te werken, dient tijdens de audit nagegaan te worden of alle registraties wel degelijk ingebracht zijn in deze databank.

6.14 Salmonella monitoring

Het Salmonella bewakingsprogramma wordt uitgevoerd op varkensbedrijven met 31 of meer vleesvarkens.

Daartoe communiceert Codiplan aan DGZ en ARSIA de beslagnummers van de deelnemende bedrijven. Zodra DGZ of ARSIA de stalen die genomen worden in het kader van Aujeszký ontvangt van een deelnemend bedrijf, worden deze automatisch ook geanalyseerd op de aanwezigheid van Salmonella antistoffen.

Indien bij een toetredingsaudit geen recente resultaten ter beschikking zijn, moeten bij de eerstvolgende staalname voor Aujeszký de bloedstalen bijkomend geanalyseerd worden op Salmonella.

Bij een opvolgingsaudit mag de periode tussen 2 opeenvolgende analyseresultaten niet meer dan 13,5 maand bedragen, en mag het laatste resultaat niet ouder zijn dan 13,5 maand. De analyseresultaten moeten aanwezig zijn op het beslag.

De Salmonellastatus en het resultaat van het laatste onderzoek moeten meegedeeld worden via het VKI-document wanneer vleesvarkens naar het slachthuis worden verzonden.

Wanneer drie opeenvolgende bloednames positief (S/P ratio > 0,6) zijn, wordt het beslag aangeduid als Salmonella-risicobedrijf.

DGZ zal bedrijven aanduiden als risicobedrijf en informeert de bedrijfsdierenarts van het beslag en de varkenshouder hierover. Wanneer een beslag meermaals wordt aangeduid als Salmonella-risicobedrijf, dan volgt begeleiding door DGZ. DGZ zal hiervoor de bedrijfsdierenarts van het risicobedrijf contacteren.

Alle kosten die voortvloeien uit de analyses en de begeleiding, zowel door de bedrijfsdierenarts als door DGZ, worden gedragen door de varkenshouder.

- Bijlage 1: Modelovereenkomst OCI – varkenshouder
- Bijlage 2: Samenwerkingsovereenkomst Codiplan – OCI ter certificering van varkensbedrijven volgens Codiplan^{PLUS} Varken
- Bijlage 3: Checklijst Codiplan^{PLUS} varken
- Bijlage 4: Checklijst Codiplan^{PLUS} Spotaudit